

ЉУБИЦА КУБУРА
БЕОГРАДСКИ
АКВАРЕЛ

Љубица Кубура
Београдски акварел

За издавача
Милан Трпковић

Уредница
Милица Трпковић

Лектура и коректура
Кључ издаваштво

Прелом текста
Кључ издаваштво

Дизајн
Марија Миљковић

Штампа
Caligraph, Београд

Тираж
500

Издавач
Кључ издаваштво д.о.о.
Сланачки пут бр. 20, 11000 Београд
www.kljuczizdavastvo.rs

Едиција **Београдски мозаик**, књига 1

Copyright © 2020, Љубица Кубура
Copyright © овог издања 2021, Кључ издаваштво

Љубица Кубура

**БЕОГРАДСКИ
АКВАРЕЛ**

Београд, 2021.

На једном од мојих првих рукописа, које сам му дала да чита док је у болници, нашла сам графитном оловком исписану поруку:

„Љуки, ово ни Чехов не би боље написао.“

Тата

Тата, „како си, где си, јеси ли што јеси?“

КРАТКЕ ЦРТЕ ИЗ ЖИВОТА ГОСПОЋЕ М.

Стан госпође М. мирисао је на лимун и хартију дневних новина које је читала уз помоћ наочара за вид, које су имале само једну дршку. Волела је да листа магazine који су се викендом делили уз Политику, а нарочито додатке о уметности и култури. Иако је била упозната са терминима одржавања свих оперских представа и новопостављених комада у Националном театру, ретко је напуштала свој мали стан који је, због тога што се налазио на северној страни, увек био мрачан и хладан. И госпођа М. је била прилично хладна особа, увек довољно пристојна, али никада срдачна, иако је ретке госте дочекивала парчетом *Реформ торте*, пуне путера, ораха и чоколаде.

Имала је дугачке прсте, који су готово увек били мокри од темељног прања кухињске мушеме и искоришћеног посуђа. Свакодневно би цедила лимун у старој кристалној цедиљци и чинило се да у кухињи непрекидно нешто припрема, као да је у кући живела са десето-чланом породицом, а не усамљеничким животом преживелог супружника.

Некадашњу дечју собу претворила је у сушионицу веша, док је она спавала у дневном боравку, јер би у сан могла да утоне искључиво

уз звуке малог телевизора који је стајао на комоди у којој је чувала старе новине. Врло је економично водила своје домаћинство, али је упаљени телевизор посматрала као неопходан луксуз, јер су је комплетна тишина и мрак подсећали на смрт.

Муж госпође М. умро је врло рано од срчане капи. Ако је болест неким провиђењем била дата човеку како би се искупио за своје грехе, он од Бога није добио ту прилику. „Како је живео, тако је и умро”, говорила је госпођа М, алудирајући на његову порочну природу, али и на несрећан живот који је са њим провела, чекајући га да се врати са целовечерњих пијанки, бесомучног коцкања и јурења жена.

На зиду импровизоване сушионице веша стајала је његова урамљена црно-бела фотографија у партизанској униформи. Личио је на оне људе који након сваког предаха од тешког рада пале цигарету, па им лик извирује попут пријатног изненађења испод буљука дима. Госпођа М. такође је била пријатно изненађена када га је упознала у Београду, толико далекоком од њиховог родног места, тих давних година након рата, чије је страхоте једва преживела.

Ипак, уз господина М. је, како је волела да истакне, целог живота „полагано умирала”. У тренуцима интензивне потиштености размишљала је о томе да би можда било боље да јој је живот одузео непријатељ према коме није

гајила љубавна осећања. Госпођа М, иако се то читаоцу можда не чини, није волела да јадикuje над сопственом судбином. То је била једна од оних жена која би се ретко изјашњавала о својим мукама, па би вам се тренутак њене тужне исповести снажно урезао у памћење.

У својој младости се облачила по последњој моди, а своје хаљине је сама шила по узору на европске даме чије би слике листала у магацинима. Носила је три пута обмотану косу на темену и шетала Дубровником у белим кожним сандалетама из Милана. Тих слика се сећала док је сипала лимунаду комшиници Винки која је понекад навраћала на „чашицу разговора”. Разговарале би о деци, њиховим животним изборима и томе како ретко долазе да обиђу своје родитеље.

„Доћи ће и они у наше године”, говорила би Винка, док је госпођа М. вртела главом и говорила: „Нека су живи и здрави.”

Током дана, када јој уобичајену рутину нису квариле изненадне посете, упалила би стари транзистор, скувала себи какао и читала песме непризнатих аутора које би објавиле новине. Госпођа М. није никада написала своју песму, иако је волела да се диви туђем умећу. Када би имала времена, маказама би исекла ону која јој се највише допала и стављала је у средину старе кожне свеске у коју би обично записивала рецепте.

Њен лични мали хербаријум сваке суботе и недеље пунио се новим пупољцима нечијег уметничког надахнућа. Једном јој је пред Винком, која ју је упитала за рецепт *Реформ торте*, испало на под стотину песама, па је неспретно објашњавала, да „она то због деце слаже и сече”.

Деца су заиста ретко долазила, па би их звала телефоном када би их се јако ужелела. Једном приликом посетила ју је унука, која јој је након што је попила лимунаду, тражила да види старе фотографије. Још један куриозитет из живота госпође М. је да је све своје старе фотографије једном давно исцепала. Вероватно је желела да нестане са лица земље, а да притом нико не посумња да је некада била срећна. Утеху од накупљеног животног бола представљала је једино преостала могућност самосажалења.

Унука је кући отишла разочарана, како због немогућности да своју баку види у неким другим околностима, тако и због тога што се уплашила од помисли да се неко из њене породице не понаша онако како се то од њега очекује. Која је још бака цепала своје старе фотографије, питала се.

Када је наступило њено време за одлазак са овог света, госпођа М. се борила тихо и достојанствено. Децу и унуке није оптерећивала, код лекара је одлазила сама, а када су

дошли они дани када се није могло устати из кревета, никоме није ништа говорила и остајала је да лежи у постељи свог дневног боравка, гладна, жедна и уморна од упорних болова. Гледала би ноћима у плафон, док је у позадини одзвањао звук малог телевизора.

Оног дана када је напустила овоземаљски живот у „Политици” је изашла још једна песма непризнатог аутора, заказано је извођење нове драме Антона Павловича Чехова у Националном театру, а неке друге комшинице су седеле на дивану и пиле лимунаду.

Госпођа М. је отишла заувек са овог света и засигурно нико ни у једном тренутку није посумњао да је можда некада била срећна.

ЈАГОДА СА ДОРЂОЛА

На другом спрату трошне зграде у улици Књегиње Љубице 17 живела је она... Јагода Прибићевић. Стајали смо сатима испод њеног прозора и чекали да истресе столњак са остацима доручка. Тада бисмо само назирали бретеле памучног болера који је покривао њено сањиво тело. Када би дошла сезона јагода, а напољу победоносно сијало сунце, ми смо забијали браде у уморне шаке и јели воће по којем је добила име. Тако смо јој били ближи. Јагода ипак није никоме дала да јој се сувише приближи. Поготово не нама, уличним дрипцима, који су тек закорачили на друмове који су њој били већ одавно познати.

– Извините, колико има сати? – питао сам је једном, док је ишла ка оближњој продавници. Помазила ме је по глави и рекла ми тачно време. Нисам запамтио је ли било јутро, или пак вече, али њен додир нећу никада заборавити. Целу ноћ сам се гладио по коси, призивајући топао додир њених танких прстију.

Знао сам да њој то не значи ништа, али за мене је тај дан био разлог због којег сам се свако јутро будио, разлог због којег сам се смејао када и није било много разлога за смех, разлог због којег сам предано читао љубавне